

hun, ja, wel wat spookachtig geschreeuw vernemen, en daarom dooden zulke personen de uilen, die ze daarenboven voor ongeluksprofeeten houden. Bijgeloof is 't, en anders niet, maar zulk dom bijgeloof heeft

intusschen reeds aan menig nuttig dier het leven gekost.

Mr. R. Baron SNOUCKAERT VAN SCHAUBURG.

Doorn, Februari 1900.

BLOEMHOUT.

Chineesche Klokjes en Roode Ribes.

„Ja, we hebben hier heel wat *bloemhout* in het park!” antwoordde mij indertijd de parkwachter, met wien ik gewoon was 's Zondagsmorgens in de vroege een ronde te doen door een van de mooiste parken van Amsterdam.

't Was de eerste maal, dat ik het woord *bloemhout* hoorde gebruiken, en het trof mij, doordat het zoo juist uitdrukt, wat het aan wil duiden: Bloeiende heester zonder blad, bloemen op dor hout, maar dan bloemen, die ieder zoo noemt; populieren, berken, wilg, els, hazelaar en gagel, neen, dat is nog geen bloemhout, al bloeien ze ook op het hout; maar wel *Cornus mas*, die gele mooie kornoelje met zijn duizenden kleine lichtgele bloempjes, vierpuntig op lange steeltjes en in bundeltjes van tien of twaalf dicht bijeen, zoodat in Maart de boom of heester één gele massa lijkt; ook het giftige Peperboompje (*Daphne mezereum*), met zijn vleeschroode dikke bloemen plat op het hout, en dan de prachtige grootbloemige *Magnolia* met zijn bleek-lila tulpen; dat is allemaal echt bloemhout. Alle drie zijn al vroeger in ons tijdschrift geteekend. En niet te vergeten de rood-bloeiende eschdoorn (*Acer Schwedlerii*) met purper-roode bloemen, die door de schors van de twijgen schijnen heen te boren, en de Chineesche klokjes, die ik vroeger maar zoo betiteld heb, omdat ik den waren naam niet te weten kon komen.

Mijn zegsman rekende de Roode Ribes ook nog onder 't bloemhout, ofschoon daar 't blad al te voorschijn is gekomen, wanneer de bloem ontluikt; maar die bladeren zijn dan nog zoo klein, nog zoo jong en nog half in de plooiën, en de bloemenrijkdom is zoo overstelpend, dat de bladeren nauwelijks in 't oog vallen; de roode trossen vullen bijna de heele ruimte.

De Chineesche Klokjes, *Forsythia* is de wetenschappelijke naam van den heester, wordt in twee of drie soorten, tegenwoordig in vele parken en tuinen aangeplant. 't Is een Noord-Chinees van afkomst, en hij kan best tegen onze winters. Een dankbare bloeier is het ook; wanneer de grond niet te schraal of te vast is en zijn plekje beschut wordt tegen windvlagen, hangen in Maart of April honderden

en honderden van de bevallige, gele klokjes te bengelen aan de glanzige kaneelbruine twijgen.

De vertakking van de plant is wat stijf, vooral doordat de twijgen zelf vierkant zijn en er, ook in de

Takje van Roode Ribes op halve grootte. Boven: bloem op natuurlijke grootte en op dubbele grootte, met voor de helft weggesneden kelk en kroonbladeren.

dunste takjes, weinig buiging zit; maar juist daardoor misschien komen de bevallige vormen van de klokjes zooveel te meer uit. Meestal hangen ze in paren in alle hoeken van de schuin opstijgende takken; de

vier slippen van elke bloem slaan achterwaarts om, niet stijf regelmatig alle even ver, maar „wat slordig” zou de een zeggen, „wat artistiek” meent de ander. Ik houd er wel van, dat een bloem een greintje uit de regelmaat gaat, al duurt 't wat lang, eer je er aan gewend bent; maar dan kijk je er ook wat vaker en langer naar en 't verveelt nooit; 't tekenen van zulke nonchalante bloemen is anders een heel wat lastiger werk dan van bloemen, die niet buiten 't model gaan, en je bent ook niet tevreden met elken tak, maar zoekt steeds naar een mooieren om voor je papier te zetten.

De inrichting van de bloem van Chineesche klokjes is vrij eenvoudig en lijkt het meest op die van Liguster, Esch en Sering, die zijn trouwens alle vier van dezelfde familie: de Olijfgewassen.

Twee meeldraden en één stamper vormen het geheele binnenwerk, bij de eene soort is die stempel korter dan bij de andere; maar ook bij één en dezelfde soort Forsythia komen tweeërlei vormen voor: met lange stampers en korte meeldraden, en omgekeerd met korte stampers en lange meeldraden. De insecten, die de bloemen bezoeken om den honing, welke tamelijk

Een takje van Chineesche Klokjes. (Natuurlijke grootte.)

diep en verborgen ligt, raken in den eenen bloemvorm eerst den stempel, in den anderen eerst de meeldraden en bezorgen zoo meestal kruisbestuiving. In ons land worden de klokjes vrij druk bezocht door honingbijen, een enkel hommelt en verschillende wilde bijtjes. Ook zag ik eens een dagvlinder, den kleinen vos, bezig met honing putten, doch die kon voor de bestuiving niet veel doen, daar alleen de tong binnen de bloem kwam en niet eens den stempel raakte; de honingbijen daarentegen kropen geheel en al naar binnen. Vruchten heb ik evenwel nooit kunnen vinden.

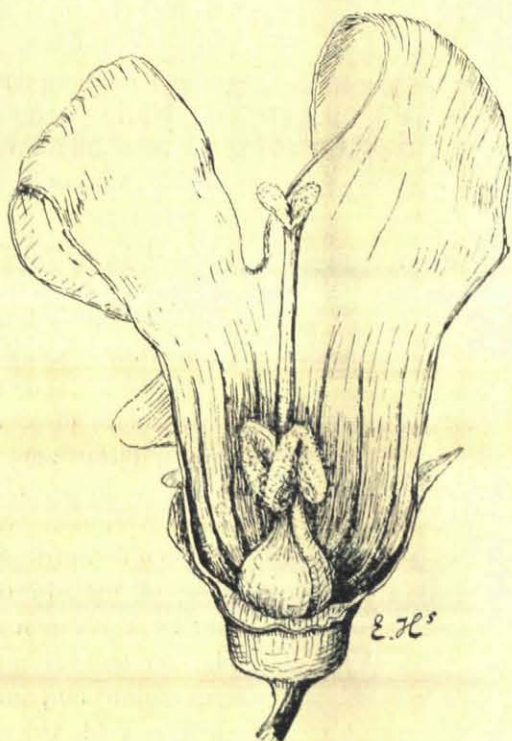
De Chineesche klokjes, vooral de gewone soort, laten zich heel goed trekken, als de kamer maar warm gestookt wordt en 't vertrek niet te droog is; ze verdragen geen hooger kamertemperatuur dan 50°, anders loopen veel te gauw de bladknoppen uit, maar de bloemknoppen verschrompelen. Wie in Januari of Februari een niet te groote Forsythiastruik in een ruimen pot zet met losse, voedzame aarde en de plant matig vochtig houdt, ook de twijgen, kan na drie weken al een rijk bloeiende plant voor 't venster hebben.

Ook de afgesneden takken krijgen, wanneer ze op gewoon

water, met een snuifje zout erin, worden gezet, en onder water nog eens worden afgesneden, spoedig bloem; daartoe is het goed, dadelijk na een strengen vorst de takken te snijden; ook de jongste takken krijgen bloem, de toppen dus niet wegsnoeien.

Nog veel algemeener dan Chineesche Klokjes vindt men tegenwoordig de Ribes in onze parken; de roode, de Ribes sanguineum is de gewone soort, maar men ziet ze in allerlei tinten, bloeien; van zacht rose, bijna wit, tot purperkleurig toe. De gele ribes is een heel andere soort, die bloeit ook wat later, als het blad al geheel ontplooid is.

De Roode Ribes is ook geen koukleum; hij stamt uit Noord-Amerika en heeft bij ons maar zelden van vorst te lijden, wel op trekkerige plaatsen van scherpen wind. In Februari beginnen de wijnroode

Vergroote bloem van Chineesche Klokjes na 't wegsnijden van de halve bloemkroon.

knoppen al te zwellen en uiteen te schuiven, in Maart of April, ook nog in Mei soms, is de Ribes één en al bloem, van boven tot onder is 't een regen van hangende trossen; vooral de zachtrood getinte kweeksoorten toonen dan een pracht, die tegen de later komende Seringen op kan; al zijn de trossen elk op zich zelf veel kleiner; het aantal is zooveel te grooter, maar de bloeitijd is veel korter en 't mooi is er gauwer af.

Ook de Ribes laat zich makkelijk trekken in de

kamer, vooral de afgesneden takken. De kamer-warmte hindert ze weinig; begin April kan ieder bloeiende Ribes-takken in huis hebben, ook al is 't buiten nog guur en winderig.

Net als bij onze bessen is deze Sierbes van de parken een rijke bron van honing voor allerlei insecten; vooral honingbijen en hommels gaan er te gast. Zoo overvloedig is soms de honing op warme zonnige Aprildagen, dat hij letterlijk uit de bloemen dropt. 't Is dan ook een gezoem en gesmul van belang op de roode trosjes.

Aan de groene verdikking onder de bloem (dat is het vruchtbeginsel, de toekomstige bes) en ook nog aan den bloemsteel bevinden zich fijne knopjes op steeltjes. Deze knopjes scheiden een kleverig vocht af; dit is geen honing buiten de bloem (zgn. extra-nuptiale honing), welke bij vele planten op die plaats wordt afgescheiden, en die waarschijnlijk dient om mieren en andere ongevleugelde dieren, welke den honing zouden weghalen zonder nut voor de plant, buiten de bloem reeds het verlangde aan te bieden, en zoo ver van den hoofdschotel te houden. De kleefstof is hier eenvoudig een weermiddel tegen honingroof.

De Ribes-bloem toont duidelijk haar verwantschap met haar inlandsche familieleden Kruisbes en Aalbes. Wie de kruisbesbloem kent, ziet dadelijk, dat beide volgens hetzelfde model gebouwd zijn.

De buitenste roode blaadjes behooren bij den kelk, de binnenste, die een kokertje vormen van circa 5 m.M. diepte, zijn de bloem- of kroonblaadjes; ze zijn veel langer dan bij de Kruisbes en de Aalbes, maar een honingbij kan nog best den honing bereiken, al heeft dat diertje maar een korte tong. Die kroonblaadjes zijn eerst bijna wit, maar is de bloem bestoven, dan worden ze helder rood, net als de kelk; en helpen nog mee, om 't heele trosje goed in 't oog te doen vallen.

De bijtjes schijnen dat best te begrijpen; ze raken die bijna honinglooze lokbloemen maar zelden aan, ze vallen terstond uit de lucht neer op de jonge bloemen met witte of zeer lichte kroonbladeren, waar honing en stuifmeel in veel ruimer voorraad is.

De vruchten van de Roode Ribes zijn kleinen hard, grijs of mauve-kleurig en meest gespikkeld, wel mooi, maar alles behalve lekker; althans voor ons; sommige vogels, spreuwen o. a. lusten ze graag en pikken ze al weg voor ze nog goed rijp zijn; misschien komt 't daardoor, dat men lang niet zooveel vruchten vindt, als men na zoo'n druk insectenbezoek zou verwachten.

E. HEIMANS.

